

Г рузин В.А.

студентка юридичного факультету

*Дніпропетровського державного університету внутрішніх
справ*

ВПЛИВ ПОЛІТИЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА СВІДОМІСТЬ НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ ВИБОРЧИХ ПРОЦЕСІВ

Дослідження питання політичних технологій на сучасному етапі розвитку країни є досить таки актуальною темою. Це зумовлено тим, що під час виборчих компаній існують різного виду переконання, точки зору, котрі впливають на невизначеність виборця. Тому із розвитком новітніх технологій виборці мають можливість розпоряджатися інформацією для більш глибокого розуміння політичних процесів, спостерігати у такий спосіб за потенціальними кандидатами, вивчати та досліджувати їх переконання, що в свою чергу сприяє обґрунтованості їх рішення.

Безперечно, технології за останні роки зросли у багато разів. А отже, для того щоб зрозуміти які саме технології впливають на політичні процеси, як вони розвиваються і удосконалюються, потрібно дослідити роботи вітчизняних та зарубіжних вчених. Так у написанні наукової праці я керувалася дослідженнями Видрина Д.І., Телешуна С.О., Гельмана В.Я., Риженкова С.І., Колбеч Г.К., Олсон М.Л., Пойченка А.М., Балабана Р.В., Бебика В.М., Богашевої Н.В., Климанської Л.Д. та інших відомих науковців.

Що являє собою політична технологія взагалі? Політична технологія- це певна система, котра складається з засобів та технік задля досягнення певного результату у сфері політичної діяльності. А безпосередньо особливість та напрям технологій зумовлюється сукупністю діяльності суб'єктів політики та сутністю і особливостями політичного процесу.

Т. Е. Грінберг пропонує роз'яснити поняття «політичні

технології»— це система послідовних цілеспрямованих дій, орієнтованих на досягнення заданого політичного результату [1, с. 42]. Для виборчих технологій згаданий фахівець пропонує таку дефініцію: це сукупність прийомів та методів, спрямованих на оптимізацію досягнення стратегічних цілей виборчої кампанії [1, с. 43].

У даному дослідженні головним постає питання щодо того, як саме сучасні технології впливають на політичні процеси в Україні, які плюси та мінуси визначення впливу даних процесів на суспільство.

Одним з негативних аспектів є саме те, що існує велика кількість інформації, не завжди достовірної, котру виборець дізнавшись, може зробити негативні висновки. Така інформація найбільше розповсюджена у випусках ЗМІ, соціальних мережах. Але з іншої сторони, а саме з набранням популярності соціальних медіа каналів, таких як Facebook і Twitter у політиків з'явилася можливість використовувати ці платформи для представлення себе суспільству, для висловлення своєї думки, які вони не можуть сказати на більш традиційних медіа-каналах, наприклад, на телебаченні чи в пресі. Наприклад, під час президентської кампанії 2016 року республіканський кандидат Дональд Трамп звернувся до громадян в Twitter. Подібні ситуації говорять про те, що інформація стала більш доступною для громадян. [2, ст.304]

Так, питання технології розвитку політичної реклами, засобів масової інформації і їх розповсюдження не можливо було уявити декілька десятиріч тому.

Але ж з іншої сторони, якщо протиставити всі «за» та «проти» розвитку політичних технологій, то можна дійти висновку, що така індустрія є не виключенням політичних маніпуляцій з боку влади щодо населення. Це саме цей момент, коли технологія в руках фахівців стає інструментом активізації однієї людини іншою, чи навіть великими суспільними масами.

Існують такі види політичних технологій як традиційні та ті,

що домінують та примушують. До першого виду відноситься реклама. Її особливість є те, що в демократичному суспільстві такі технології використовуються особами та політичними партіями, які приходять до влади в справедливих умовах та залишаються справедливими перед громадянами. [4, ст.48]

Щодо технологій примушування, то саме вони включають вплив або владу над іншими при більш м'якій формі та мають назву «політичні».

Але існує такий аспект, при якому використання звичайних політичних технологій може бути менш дієвим і не дати бажаного результату. Це стосується саме тих ситуацій, коли виникають ситуації зі сторони внутрішньої підривної діяльності політичних установок в державі чи зовнішній агресії, тоді звісно виникає потреба в протидії таким випадкам за допомогою ефективних примушувальних політичних технологій.

Сучасні дослідники все більше приділяють увагу інтернет-технологіям, те як вони впливають на спілкування та участь громадян у публічній сфері. Однією з найбільш впливових, інформаційних та комунікаційних сфер є мобільні пристрої, котрі збільшують можливість участі в політичному житті. Тому, збільшення доступності до даної сфери розширив можливості осіб звернути увагу на політичні питання. Саме тому, соціальні мережі стають одним з основних галузей впливу на політику, де тисячі осіб мають змогу більше дізнатися про політичні процеси, про заяви політиків, взаємодіяти з політичними лідерами, організовувати та виражати свою думку щодо певних політичних питань.

Використання політичних технологій підвищує у населення довіру до політичних партій чи політичного лідера, а також сформулювати виборчі уподобання населення, вплинути на політичних опонентів, супротивників у політичних конфліктах та мобілізувати маси для підтримки.

Саме тому, політика - це всеосяжна концепція, яка вражає всі сфери суспільства, саме те, що формує суспільство, надає йому

певний порядок. Мистецтво управління цим порядком - це вмiле використання політичних технологiй.

До політичних технологiй також відноситься: розробка програмних документiв, дизайн політичних атрибутiв (логотип, повідомлення, аргументація, аудіо-та відео-ролики), GR та лобіювання, розробка програмних документiв та інше. Наприклад, хоча соціальні мережі дозволяють політикам чи політичним партіям залучати громадян на кожному етапі демократичного процесу, але не всі їхні ефекти позитивні. Навіть якщо і є можливість залучати громадян до політичної участі, не є виключенням в таких умовах маніпулювання громадянами шляхом поширення недостовірної інформації. Тому, через виникнення такої ситуації у громадян відбувається занепокоєння та недовіра до всієї політичної системи взагалі. Так, останні чотири щорічні видання «Бюлетеня атомних учених» кожний вирішує питання дезінформації та соціальних мереж під час політичних кампаній. Заява 2018 року пропонує докладне попередження:

«Рада з питань науки і безпеки глибоко стурбована втратою довіри громадськості до політичних інститутів, засобів масової інформації, науки, а також самих фактів - втрата, яку завдавали зловживання інформаційними технологіями. Спроби втрутитися у вибори через складні хакерські операції та поширення дезінформації загрожували демократії, яка спирається на інформований електорат для прийняття розумних рішень щодо державної політики, включаючи політику щодо ядерної зброї, зміни клімату та інших глобальних загроз. Тим часом корпоративні лідери в інформаційній сфері, включаючи створені засоби масової інформації та інтернет-компанії, такі як Facebook та Google, не поспішають ухвалювати протоколи для запобігання зловживанню їхніми послугами та захисту громадян від маніпуляцій. [3] Як ми можемо спостерігати, саме такі статті направлені на забезпечення демократичних цінностей та прав громадян.

Так, Керолайн Лукас (політик британської Партії зелених, депутат Британського парламенту) зазначала, що існує необхідність в пошуку нового виду законодавчих процедур, котрі допоможуть демократії впоратися з веб-сайтами та групами соціальних мереж, на які можна впливати під час виборчих циклів. Існують вже конкретні приклади використання цих технологій на незаконних шляхах, і Лукас надає конкретні пропозиції щодо законодавчих та регуляторних реформ, які могли б зробити важливу роботу щодо збереження цих зловживань. Лукас нагадує нам, що «політика про владу», і що деякі люди зроблять майже все, щоб отримати її.

Як ми можемо спостерігати, що за останні п'ять років деякі політичні технології можуть стати як найкращим другом політиків і їхнім найгіршим ворогом. Так на виборах 2019 року серед найпопулярніших політичних технологій виділилися онлайн-опитування, видобування даних виборців, а також ідея запровадити голосування в онлайн-формі. Але такі методи поширюються не лише під час виборів, але й далеко за їх межами. А видобування даних виборців, спонукання їх до певних виборчих дій взагалі є незаконним, що підтверджує мінуси Інтернет технологій.

Технології, звісно, сприяють комунікації між політиками та суспільством, але на превеликий жаль, така система відкриває двері і для дезінформації, що в свою чергу порушує громадську свідомість, щодо правдивої та достовірної, реальної інформації.

Отже, можна зробити висновок, що відбувається взаємозв'язок, коли політика впливає на технології і навпаки. Через певні технології суспільство або політик може вести комунікацію, виносити свої доводи на суспільний розгляд. Але, вони можуть через цілеспрямовані або ненавмисні наслідки, підняти нові питання, які необхідно вирішити в політичній сфері. Іноді технології можуть мати такий масштабний ефект, що вони повністю перевизначають політичний порядок. [5, ст.214] Отже, технології впливають на політику як певний

процес, де за допомогою технології Інтернет мережі особа може ознайомитися з діяльністю політика, сприяти організації нових груп взаємодії населення в політичному процесі. Тому, можна сказати, що політичні технології розуміються як взаємодія певних даних, спрямованих на суспільство, що сильно відіграють роль в політичній сфері, набір певних прийомів, принципів, що пов'язані з впливом на свідомість осіб та мають на меті здобути чи втримати політичну владу.

Список використаних джерел:

1. Грінберг Т. Э. Політичні технології: ПР и реклама / Т. Э. Грінберг. - Москва: Аспект Пресс, 2005. - 317 с.
2. Халипов В. Ф. Выборы і влада: Словник-довідник виборця / В. Ф. Халипов, Е. В. Халипова, А. Н. Шишкин. - Москва: Совершенство, 1993.- 345с.
3. Бюлетень атомних учених від 2018 року [електронний ресурс]. - Режим доступу: https://www.iaea.org/sites/default/files/vol40_no4_russian.pdf
4. Основи демократії. [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / За заг. ред. А. Колодія. - Київ: Ай Бі, 2002. - 684 с.
5. Політичні інститути та процеси в умовах трансформації українського суспільства [навч. посіб.] / За заг. ред. А.М.Пойченка, В.А.Ребкала. - Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2006. - 416 с.